etisk handel norge

Årsberetning 2021

Innledning

Koronapandemien har som i 2020, preget både medlemmenes virksomheter, deres leverandørkjeder og våre aktsomhetsprosjekter i produsentland. Konsekvensene av covid-19 pandemien har ført til store tilbakeslag for bærekraftsmålene; arbeiderne i leverandørkjedene har fått verre arbeidsforhold og andelen barnearbeidere øker nå for første gang på to tiår, fra estimerte 152 millioner til 160 millioner[1], i et år som til og med skulle være viet verdens bekjempelse av barnearbeid. Utslipp av klimagass hadde en liten dipp under pandemien, men vi er nå nærmere 2,7 graders oppvarming[2] enn Parisavtalens 1,5 graders mål.

Dette triste bakteppet til tross, ser vi nå at interessen for ansvarlig næringsliv og etisk handel øker, vi får flere medlemmer og vi kan ansette flere medlemsrådgivere. Stadig flere får kunnskap om etisk handel gjennom rekordhøy deltakelse på våre kurs og seminarer, vi er også mer tilstede på sosiale medier og trafikken til våre nettsider øker kraftig. Driverne er hovedsakelig medlemmer som anbefaler oss videre og den nye åpenhetsloven som trer i kraft 1. juli 2022.

Arbeid med strategien *Den nye normalen*

Styret vedtok den nye strategien, Den nye normalen 2020-2024, rett før pandemien brøt ut i mars 2020. Medlemmenes behov i forbindelse med konsekvensene av pandemien i leverandørkjedene, har derfor vært sterkt prioritert. Arbeidet med strategien ble derfor først igangsatt høsten 2021.

Vi har tre strategimål hvor status på implementeringsarbeidet er som følger:

Strategimål 1 er: våre medlemmer skal være ledende på aktsomhetsvurderinger. Her jobbes det tett med å få alle bedriftsmedlemmer opp på basisnivå i aktsomhetsvurderinger, men vi er fortsatt et stykke unna og håper at rapporteringen for 2021 viser betydelig fremgang. Alle nye medlemmer får 2 år på å nå basisnivå og dette bør være realistisk i normale år hvor ikke konsekvenser av pandemien spiller inn. Det er utviklet tre nivåer til, hvorav det siste nivået er ledende på aktsomhetsvurderinger. KPI-er på nivå 2 er under utvikling og vil trolig tas i bruk for rapporteringen for 2022. Etter hvert vil vi også måle medlemmenes progresjon fra et nivåtrinn til et annet innen strategiperiodens slutt i 2024. Den nye rapporteringsløsningen har blitt ytterligere forbedret i 2021, med bedre funksjonalitet og bedre formulerte KPI-er.

Ifølge Konsekvensutredningen[3] for åpenhetsloven, utført av Oslo Economics og KPMG på oppdrag av Barne- og familiedepartementet, oppfyller bedriftsmedlemmer i Etisk handel Norge åpenhetslovens krav til å utføre og redegjøre for aktsomhetsvurderinger, samt langt på vei informasjonsplikten, når det gjelder generelle forespørsler om bedriftens aktsomhetsvurderingsarbeid. Det er igangsatt en prosess med å lage et basisnivå for offentlig sektor medlemmer (de kan også velge å bruke basisnivået for bedriftsmedlemmer) og organisasjonsmedlemmer kan velge mellom organisasjonsrapporteringen (en enklere pdf-rapporteringsmal) eller den elektroniske bedriftsmedlemsrapporterings-løsningen.

Strategimål 2 er: Arbeidstakerne i medlemmenes leverandørkjede har fått bedre arbeidsforhold. Når medlemmer stiller krav til gode arbeidsforhold i leverandørkjeden og følger opp disse, ser vi forbedringer over tid. Medlemmene skal også aktivt støtte opp om fagorganisering og kollektive forhandlinger og her er det utviklet flere verktøy av Etisk handel Norge i samarbeid med Ethical Trading Initiative, samt at retten til fagforenings-organisering er sentral del av medlemsrådgivningen og aktsomhetsvurderingsarbeidet til medlemmer. Videre skal medlemmer støtte opp om velfungerende mekanismer for sosial dialog og dette gjøres særlig gjennom våre prosjekter i produsentland (mer utdypende senere i teksten). Våre medlemmer skal også forebygge og sette inn tiltak mot tvangsarbeid, en form for moderne slaveri og inngår som del av aktsomhetsvurderings-arbeidet, spesielt i risikoanalyser og prioritering av risiko-tiltak.

Strategimål 3 er: Medlemmenes klima- og miljøavtrykk er redusert. I 2021 igangsatte vi arbeidet med klimastrategien hvor fokuset for 2022 er klimagassreduksjon hos medlemmene i deres scope 3 – som i henhold til GHG protokollen betyr indirekte utslipp knyttet til kjøp av varer og tjenester. Her skal det igangsettes et arbeid med å kartlegge medlemmers klimaregnskap og tilhørende rapportering og hvordan Etisk handel Norge kan tilrettelegge for at medlemmene får sitt klima- og miljøavtrykk redusert. I den forbindelse har vi styrket sekretariatets klimakompetanse gjennom rekruttering av nye ansatte, samt at det også gjøres en intern kompetanseheving i sekretariatet.

Samarbeidspartnere

Vi har gode samarbeidspartnere i offentlige aktører. Med Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har vi halvårlige statusmøter, og i 2022 samarbeidet vi om å oppdatere felles etiske krav i kontrakter for leverandører, som nå baserer seg på aktsomhetsvurderingsmetodikkens 6 steg, og vi har hatt felles seminarer om kontraktsoppfølging, og seminar i Arendalsuka. Etisk handel Norge er også koordinator for et nettverk som diskuterer tildelingskriterier, hvor også DFØ deltar.

OECDs norske kontaktpunkt for ansvarlig næringsliv er også en sentral samarbeidspartner for oss. Vi har hatt et eget prosjekt som har sett på utviklingen av ansvarlighetskompasset til et test-deg-selv-verktøy i aktsomhetsvurderinger, men kontaktpunktet hadde behov for å lage en mer omfattende løsning, og vi ser nå på muligheten for å utvikle et eget test-deg-selv verktøy. Vi har et betalingsoppdrag for OECDs kontaktpunkt hvor vi veileder bedrifter som deltar på kontaktpunktets kurs, og ellers deltar vi på felles seminarer. Av andre myndighetsaktører, så har vi løpende kontakt med Utenriksdepartementet, Nærings – og fiskeridepartementet og Barne- og familiedepartementet, spesielt i forbindelse med åpenhetsloven, men også nå med den nye Eierskapsmeldingen

Vi er en av fire søsterorganisasjoner, i Storbritannia, Danmark og Sverige som samarbeider gjennom det vi kaller Joint Ethical Trading Initiatives (JETI). Her deler vi hverandres verktøy, ressurser og prosjekter og oppfordrer også til kollegialt samarbeid på tvers. JETI har flere prosjekter sammen;

[1] https://data.unicef.org/resources/child-labour-2020-global-estimates-trends-and-the-road-forward/
[2] https://www.unep.org/resources/emissions-gap-report-2021
[3] https://www.regjeringen.no/contentassets/78ffbdf095af4d07a159ce9e4441f5d8/konsekvensutredning-av-forslag-til-ny-apenhetslov_endelig-korrigert-17.2-002.pdf

fremme av demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon i Bangladesh, prosjekt om lokalt samarbeid i produsentland og innkjøpspraksis-prosjekt med FNs International Labour Organisation (ILO), og vi samarbeider også tett med Fair Wear Foundation om et eget innkjøpspraksis prosjekt og sammen med andre flerpartsinitiativer har vi laget et eget tekstil-sektor initiativ som heter The Industry We Want – koordinert av Fair wear - hvor fokuset er å få til en transformasjon av industrien til en mer bærekraftig forretningspraksis.

I forbindelse med vår klima – og miljøsatsing har vi også hatt innledende runder med potensielle samarbeidspartnere, som har dybdekunnskap på ulike deler innen klima og miljø som vi kan sette våre medlemmer i kontakt med.

Kurs og arrangementer

Det har vært stor aktivitet på våre kurs og arrangementer. Vi har gjennomført hele 41 kurs og arrangementer med totalt 1154 deltakere! Så høy deltakelse har vi ikke hatt før. Omleggingen til digitale webinarer har nok ført til at terskelen er litt lavere for å delta, samt at det er et økende behov for kunnskap om åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger. Hver måned har vi gratis webinarer om åpenhetsloven og i snitt er det 60 deltakere, som gir et stort rekrutteringspotensial. Av våre arrangementer forbeholdt våre medlemmer, så er det lanseringen av vårt oppdaterte verktøy for kartlegging og prioritering av risiko som har vært mest populær med hele 90 deltakere – så dette verktøyet er svært ettertraktet blant våre medlemmer.

Hver høst og vår har vi en egen kursrekke på aktsomhetsvurderinger, introduksjon til rapportering og bærekraftige leverandørkjeder. Alle medlemmer anbefales sterkt å delta på denne kurs-rekken, da dette letter arbeidet med aktsomhetsvurderinger og gjør medlemsrådgivningen enda mer nyttig.

På medlemsforum så har vi hatt en rekke temaer; tvangsarbeid og daliter i de globale leverandørkjedene, dyrevelferd, tvangsarbeid i Kina, system-leverandører, og hva sivilsamfunnet vil spørre om i forbindelse med den nye åpenhetsloven. Vi har hatt bransjeforum i forbindelse med tekstil-sektoren, Myanmar og egne forum for organisasjonene, samt offentlig sektor medlemmer. Det har også vært møter for dagligvarebransjen med rekrutteringsavgifter for migrantarbeidere, og på avskogingsfrie leverandører med fokus på soya og møter om kakao. Vi var også så heldig å få besøk av Mary Lawson, FNs spesialrapportør på Human Rights Defenders, i samarbeid med det norske menneskerettighetsfond, hvor vi hadde sending fra vårt lille studio.

For tredje gang på rad deltok vi i Arendalsuka, denne gang med fire arrangementer, hvorav tre av dem ble arrangert sammen med andre, og åpenhetsloven var gjennomgående tema. Nytt av året var streaming av seminarene, og vi nådde derfor ut til flere tilhørere enn før,

Vi har også deltatt på en rekke eksterne arrangementer blant annet i regi av Sustainability-Hub, Global Compact Norway, Norsk Folkehjelp, Business for Peace Foundation, Utenriksdepartementets aspiranter, sjømatnæringen sammen med Rafto-stiftelsen og Anskaffelsesforum med Arntzen de Besche og Mercell.

Marked og kommunikasjon: Mer oppmerksomhet enn tidligere

Etter at åpenhetsloven gikk gjennom i Stortinget 10.juni 2021 har vi særlig konsentrert vårt markeds- og kommunikasjonsarbeid til å nå lengre ut i næringslivet og gjøre oss godt kjent som ledende aktør på åpenhetsloven. Vi vil posisjonere oss slik at vi blir den foretrukne samarbeidspartner og aktøren for bedrifter som omfattes av loven.

Medier:
Siden juni har vi hatt over 500 deltakere gjennom våre månedlige gratis webinarer om åpenhetsloven. Daglig leder har gitt intervjuer til media og vi har hatt artikler om åpenhetsloven i Dagen, Dagligvarehandelen, Bistandsaktuelt, Tekstilforum (bak betalingsmur), Skomagasinet, Magasinet for Sportsbransjen og i Aftenpostens bilag Grønn forbruker. Alt gratis, samtidig som det har styrket EHNs brand.
Heidi Furustøl har også deltatt på podcasten «Fremtidens Næringsliv» til Global Compact om åpenhetsloven, en podcast som havnet på delt femte-plass i lyttertall hos Global Compact i 2021, og hun har deltatt i podcasten til byggenæringen Byggeplassen om åpenhetsloven.

Sosiale medier:
Vi har økt vår tilstedeværelse på LinkedIn som er vår viktigste sosiale medier-kanal, hvor vi treffer flest interessenter og beslutningstakere. Vi merker større engasjement og bedre spredning på våre poster. I gjennomsnitt får vi en ny følger hver eneste arbeidsdag.

Sosiale media	2018	2019	Vekst
Facebook	1939	2079	7,2%
Twitter	1642	1766	6,3%
LinkedIn	1487	1863	25,2%

Sosiale media	2020	Vekst	2021	Vekst
Facebook	2353	11,6%	2448	4%
Twitter	1769	0,16%	1764	0%
LinkedIn	2063	9,7%	2300	11,5%
Instagram	155	100	171	10,2%

Nettsiden etiskhandel.no:
Vi fortsetter utvikling av våre nettsider med fokus på godt innhold og google-optimalisering av sidene slik at den skal være lett å finne for nye potensielle medlemmer.

Trafikken inn til etiskhandel.no har hatt en kraftig vekst i 2021 med 28.567 nye brukere, mot 16.019 nye brukere i fjor. Det viser at vi blant annet har lykkes med videreutvikling av nettsider, at vi har fått hjelp av åpenhetsloven til å få oppmerksomhet, og at vi google-optimaliserer våre artikler og innhold på nettsidene slik at vi blir lagt merke til. Nyhetsbrevet får også langt flere påmeldinger enn tidligere, noe som skyldes både økt trafikk til sidene og at påmeldingsskjemaet til nyhetsbrevet nå ligger tydelig til stedet på mange av våre sider.

Prosjekter

Vi får Norad-støtte til våre prosjekter i Bangladesh, Elfenbenskysten og Sør-Afrika. Prosjektene Bærekraft-17 og cashewnøtt i Vietnam er finansiert av deltakeravgift.

BANGLADESH

Norad-prosjektet i Bangladesh startet offisielt 1. august 2021. Per nå følger vi progresjonsplanen og er godt på vei med gender-komponenten av prosjektet (Outcome 2). 12 fabrikker er med i denne komponenten, av disse er halvparten nominert av våre norske medlemmer Inter-Sun og Varner, som hver har tre fabrikker med i programmet. Teamet i Bangladesh er i gang med kursprogrammet på alle fabrikkene. Bangladesh opplevde en enorm økning i smitte januar 2022, hvor flere ansatte ved ETI-kontoret testet positivt. Derfor har fysiske kurs og møter blitt midlertidig stanset. Programmet fortsetter digitalt med trening og opplæring av ledelse, mens de siste aktivitetene for arbeiderrepresentanter er utsatt til sent februar. Ved årsskiftet 21/22 ansatte vi en konsulent for å foreta en organisasjonsanalyse med kartlegging av styrker og svakheter hos ETI Bangladesh. Denne rapporten vil danne grunnlaget for ETI Bangladesh sin strategi som skal utarbeides i løpet av våren (Outcome 1). Vi sikter også på å hyre inn et firma til å utvikle ETI Bangladesh sin nettside innen utgangen av februar (Outcome 1). I løpet av våren 2022 vil vi utforme en plan for prosjektkomponenten som omhandler grønn sosial dialog, i samarbeid med ETI UK.

ELFENBENSKYSTEN

"Strengthening sustainable practices in the Ivorian cashew nut supply chain"

Prosjektet i Elfenbenskysten er nytt og startet offisielt 1. september 2021. Prosjektet blir gjennomført i samarbeid med den ivorianske sivilsamfunnsorganisasjonen InadesFormation. Prosjektet bygger videre på læring fra Vietnamprosjektet og følger leverandørkjeden av cashewnøtter videre fra Vietnam til Elfenbenskysten som er verdens største produsent av rå cashewnøtter. To målgrupper er identifisert for prosjektet: Den første er cashewbønder og deres kooperativer som vil få opplæring i hvordan de kan dyrke nøtter av bedre kvalitet; bruke mindre sprøytemidler; samt organisere seg bedre for å få en bedre pris for nøttene sine. Den andre målgruppen er et utvalg små og mellomstore fabrikker som videreforedler nøtter. De vil få opplæring i menneske- og arbeidstakerrettigheter med fokus på kvinners rettigheter, da det ofte er en høy andel kvinner ansatt på disse fabrikkene. I tillegg vil vi jobbe med å styrke forholdet mellom kooperativene og fabrikkene, med mål om å sikre mer stabil tilførsel av rånøtter og dermed bedre forhold for lokal videreforedling.

I de første månedene av prosjektet har det vært viktig å bygge en god arbeidsrelasjon med Inades-Formation. Vi utførte en kapasitetsanalyse av organisasjonen, snakket med en tysk organisasjon som har igangværende prosjekter med dem, og leste revisjonsrapporter fra tidligere år. Den første overførselen ble sendt av sted i september. Vi holder ukentlige prosjektmøter. Inades har kjøpt inn materiell de skal bruke i prosjektet, blant annet en pick-up. Vi har også engasjert en konsulent som hjelper oss med en aktsomhetsstudie av cashewsektoren i Elfenbenskysten som kartlegger risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Feltarbeidet for studiet ble gjennomført i november-desember 2021, og studiet vil bli ferdigstilt i løpet av februar 2022.

Planene for første halvdel av 2022 er å komme i gang med flere prosjektaktiviteter: bruke funnene fra studiet til å revidere opplæringsmateriell, samt velge ut kooperativene og fabrikkene som skal delta i prosjektet. Et informasjonsmøte for bedrifter ble avholdt fredag 28. januar, og flere av våre egne medlemmer samt europeiske selskaper har uttrykt interesse for å delta i prosjektet. Vi har også oppfordret virksomhetene til å nominere sine leverandører til prosjektet, men tydeliggjort at vi ikke nødvendigvis vil kunne inkludere alle foreslåtte aktører fordi vi av budsjettmessige årsaker må begrense oss til en viss geografisk konsentrasjon. Deltakende bedrifter vil betale et prosjektbidrag som vil ligge på samme nivå som for Vietnamprosjektet, mellom €1,000 og €5,000, basert på størrelse og medlemsstatus.

Prosjektteamet fra Etisk handel Norge har planlagt en reise til Elfenbenskysten i slutten av februar. Reisen er viktig for å styrke samarbeidet med Inades-Formation samt forstå den lokale konteksten bedre og bli kjent med viktige interessenter. Programmet består av møter med andre initiativer, kursing av Inades-Formation i aktsomhetsvurderinger, møte med revisor, besøk på cashewplantasje og fabrikker, møter med myndigheter og lansering av aktsomhetsstudie. Prosjektreisen er viktig for prosjektets fremdrift og forankring.

VIETNAM

I forbindelse med at forrige stønadsperiode fra Norad utløp i 2020, søkte Etisk handel Norge om EU-finansiering sammen med lokale partnere i Vietnam. Søknaden fikk en høy score og var nær ved å bli innvilget, men ble satt på venteliste. I 2021 har prosjektet derfor vært videreført med redusert finansiering i form av bidrag fra deltakende bedrifter og Etisk handel Norge.

Samtlige prosjektdeltakere har fortsatt sin deltakelse i 2021. Fra Etisk handel Norge har Rema 1000, Unil, Coop Norge Handel, Orkla, Foodman og Scandza deltatt og fra utenfor organisasjonen har Intersnack Cashew Company, Aldi South Group og Nature Delivered (Graze) deltatt.

I 2021 har prosjektet vært sterkt påvirket av Covid-19 pandemien. Vietnams politikk har fokusert på nedstengning og på høsten ble landet rammet av en stor og alvorlig smittebølge. Det har derfor ikke vært mulig å reise til Vietnam og det har vært store begrensinger på innenlands reiser.

Også i 2021 har arbeidet vært rettet mot å styrke kunnskapen til cashewbønder om gode dyrkningsmetoder, arbeidsstandarder og miljøhåndtering, styrke kompetansen til fabrikker som prosesserer cashewnøttene på arbeidsstandarder og sosial dialog og klagehåndtering. I opplæringsprogrammet for bøndene har opplæringsmanualen for instruktører blitt revidert og utvidet, på vietnamesisk og engelsk. Vi har også gjennomført en online opplæring for fagforenings- og arbeiderrepresentanter. Opplæringskursene for cashewbønder er skjøvet på og gjennomføres i første kvartal i år. Det samme gjelder for et seminar i ny arbeidslovgivning for eksportører og et kurs i arbeidsstandarder for små og mellomstore prosessorer.

Samarbeidet med lokale partnere, deriblant Vietnam Cashew Association, Binh Phuoc Farmers' Union og Research Center for Employment Relations, er videreført. Framover er det behov for å oppskalere opplæringsaktivitetene, og forbedre sporbarhet og bærekraftige leverandørkjedemodeller for å understøtte forbedringsarbeidet. I tillegg er det behov for mer ekstern prosjektfinansiering, både i form av donorer

Konsulent i møte med cashewbønder i november 2021

Konsulent på cashewfabrikk. Legg merke til utstyr fra Vietnam i bakgrunn

og flere medlemmer.

SØR-AFRIKA

"Eastern Cape Upliftment, Empowerment and Sustainability (ECUES) project"

Norad-prosjektet i Sør-Afrika startet offisielt 1. juli 2021, og blir implementert i samarbeid med National Wool Growers Association (NWGA). NWGA representerer nærmere 25 000 bønder, og prosjektet jobber med å styrke NWGAs arbeid med å hjelpe bønder med å forbedre kvalitet og bærekraft i ullproduksjonen, slik at de er i bedre stand til å tilfredsstille markedskrav og nye standarder.

Prosjektet følger progresjonsplanen, og har i løpet av de første seks månedene lagt godt grunnarbeid for å oppnå de overordnede prosjektmålene. NWGA har ansatt to 'field officers'/production advisors som skal jobbe i utvalgte pilotområder. Disse har mottatt kursing i bærekraftige produksjonsstandarder, klimaendringer (og resiliens) samt kjønnsperspektiver i ullsektoren. I tillegg har ytterligere åtte NWGA 'field officers' og 5 andre ansatte blitt kurset i vurdering og sertifisering av gårder med utgangspunkt i bærekraftstandarder og klimaendringer. Som planlagt søker NWGA også ytterligere finansiering fra andre kilder for å styrke sitt arbeid i tråd med prosjektmålene, og har til dags dato gjennomført møter med seks potensielle donorer.

NWGA har også gjennomført en grundig teknisk kartlegging av nåværende situasjon der man har undersøkt modenheten i den lokale ull-sektoren for sertifisering av bærekraftig produksjon. Basert på denne kartleggingen har man også utarbeidet en intervensjons-strategi for å adressere utfordringene som har blitt identifisert. NWGA har videre gjennomført workshops og møter for 60 representanter fra 15 lokallag (shearing shed associations) med fokus på bl.a. markedskrav, ansvarlig og bærekraftig produksjon og sertifiseringskrav og overvåkning av dyrehelse og ernæring. Prosjektet har videre et særlig fokus på kvinner, og det har blitt etablert en «Women farmers' communication and support group» for å fremme kvinnelige bønder.

Som del av prosjektet har det også blitt opprettet en dialogplattform på bærekraftig ull og mohair for å legge til rette for direkte kommunikasjon mellom produsenter av ull i Sør-Afrika og bedrifter som kjøper ull her i Norge. Første møte gjennomføres 3. februar (deretter 04.05 og 07.09). Av EHNs medlemmer deltar 11 selskaper i plattformen: Pierre Robert Group, Varner, Blåbær, Fleischer Couture, Holzweiler, Norrøna, Voice, Inter-Sun, Brav, Active Brands og Stormberg.

Grunnet Covid-19 har det ikke vært mulig å gjennomføre planlagt prosjektreise til Sør-Afrika, men dersom det lar seg gjøre vil reisen gjennomføres i oktober/november 2022. Prosjektleder går ut i foreldrepermisjon medio februar og ny prosjektleder-vikar har tatt over prosjektledelsen.

Bærekraft-17

Prosjekt Bærekraft-17 for offentlige oppdragsgivere har som formål: «Samarbeid og koordinering om å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter i offentlige risikoanskaffelser» slik at langt flere skal følge Loven om offentlige anskaffelser (LOA) § 5 som omhandler menneskerettigheter. Prosjektet skal bidra vesentlig til standardisering og harmonisering av verktøy og praksiser, også for leverandører; til en langt smartere bruk av ressurser; bedre kvaliteten og profesjonaliteten hos oppdragsgivere; og sist, men ikke minst, øke sannsynligheten for reell påvirkningskraft for å bedre arbeidsforholdene for sårbare grupper. Bærekraft-17 består av en styringsgruppe med Statsbygg, Stavanger kommune, Universitet i Bergen, Sykehusinnkjøp, Oslo kommune og Etisk handel Norge og fire kategoriteam. Prosjektet har hittil vært et pilotprosjekt som nå evalueres og deretter vil det tas stilling til den videre utviklingen av prosjektet

Sekretariatet

Vi er nå inne i en god økonomisk utvikling som styret tror vil fortsette. Det er derfor ansatt to nye medlemsrådgivere (et foreldrepermisjonsvikariat som er gjort om til fast stilling og en ny stilling). Dette er den første stabs-utvidelsen på mange år, så dette er en gledelig utvikling for Etisk handel Norge og vil gi en enda bedre medlemsoppfølging i tiden fremover. Medlemsrådgiverne har sin egen portefølje av medlemmer i ulike bransjer som følges opp jevnlig i henhold til avtalte handlingsplaner i etisk handel arbeidet. I tillegg kan alle medlemmer kontakte sin rådgiver ved behov. Medlemsrådgiverne utvikler og holder kurs og seminarer, og de utvikler en rekke ressurser, verktøy og maler, som er helt avgjørende for ar medlemmene skal få fremdrift i aktsomhetsvurderings-arbeidet.

Det gjennomføres årlig en medlemsundersøkelse og for 2021 var tilbakemeldingene for medlemsrådgiverne den høyeste scoren hittil. Hvert år siden 2009 har «score til sekretariatet» blitt vurdert av våre medlemmer, og for første gang har den samlede scoren vært over 6 av 7 mulige poeng. I 2021 endte scoren på 6,07, opp fra 5,78 i 2020. Det er offentlig sektor som gir sine rådgivere best tilbakemelding med en score på 6,21, mens bedriftsrådgivere får 6,07. Uansett er scoren høy for alle tre kategoriene; organisasjoner, bedrifter offentlig sektor. Blant verktøy og tjenester så er det rådgivning og sparring som scorer helt på topp hos 91% av respondentene. Dette bekrefter at det er medlemsrådgivningen som Etisk handel Norge særlig blir anerkjent for.

Gjennomsnittlig antall årsverk var i 2021 9,3 årsverk, det er det samme antall årsverk som det var i 2020, mens det i 2019 var 9,4 og i 2018 9,5. Fire medarbeidere har sluttet og fire nyansatte har begynt i løpet av året.

Det avholdes utviklingssamtaler med alle ansatte to ganger i året og en årlig HMS-handlingsplan. Det avholdes faste, ukentlige kontormøter og rådgivermøter hver fjortende dag. Det totale sykefraværet har gått opp fra 3,6% i 2020 (to langtidssykemeldte, ikke arbeidsrelatert) til 7% i 2021. Av dette er 5% legemeldt fravær for tre ansatte (ikke arbeidsrelatert), 1 prosent syke barn og en prosent egenmelding. Egenmeldingene ligger på omtrent samme nivå som i 2020 og i 2019. Egenmeldt sykefravær må også ses i sammenheng med covid-19 relatert fravær. Det har ikke funnet sted arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året. Etisk handel Norge følger en miljøplan som har som mål å redusere skadelige miljøeffekter av Etisk handel Norges virksomhet, og styret vurderer risikoen for negativ miljøpåvirkning som lav. I 2020 ble HMS-systemet oppdatert slik at vi møter kravene til Miljøfyrtårnsertifisering.

Etisk handel Norge har god kjønnsbalanse både i styret og i sekretariatet. Styret besto ved utgangen av 2020 av åtte styremedlemmer valgt av Etisk handel Norges årsmøte og ett styremedlem valgt av de ansatte. Blant styrets totalt ni medlemmer er fire kvinner og fem menn. Styrets leder er en kvinne. Sekretariatet besto ved utgangen av 2021 av 5 menn og 6 kvinner (inkludert timebasert kontormedarbeider/studentmedarbeider). Daglig leder er en kvinne.

Økonomi

Årsresultatet for 2021 viser minus kr 89.608 mot budsjettert minus kr 76.814. At årsregnskapsresultatet blir noe dårligere enn forventet, skyldes hovedsakelig mindre forbruk av Norad-midler, blant annet til utstyr og til personalkostnader, siden det ikke var mulig å reise under pandemien. Disse kostnadene og inntektene vil bli brukt i den gjenværende norad-prosjektperioden som varer til 2024.

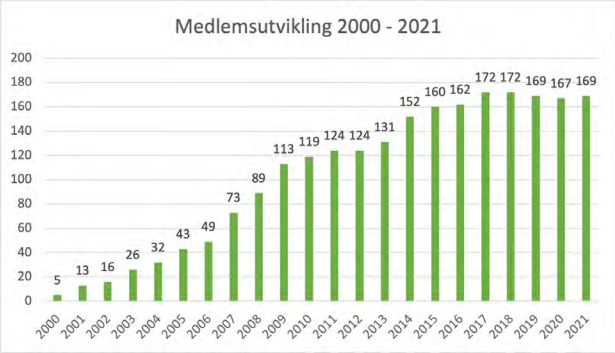

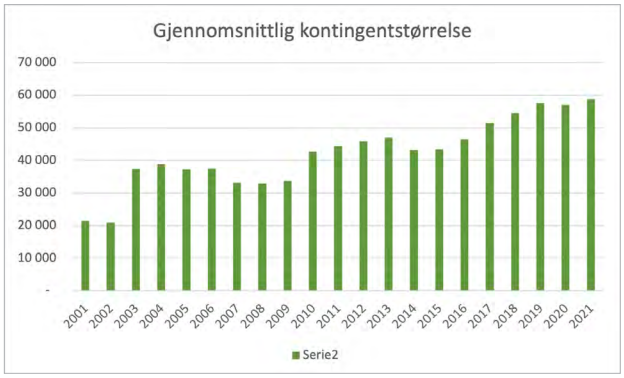

Pr. 31.12. 2021 var det 169 registrerte medlemmer i Etisk handel Norge, opp fra 167 medlemmer i 2020. Gjennomsnittskontingenten pr. medlem har økt til kr 58 800. Vi ser nå utgangen av koronapandemien og det er medlemsvekst på 8 medlemmer, bare fra 1. januar til 14. februar, som utgjør over halvparten av budsjettet for nyrekrutteringer. Nesten alle kontingent-inntektene for 2022 er fakturert. Det er også avtalt flere betalingsoppdrag for 2022 og Norad-midlene varer frem til 2024. Etisk handel Norge har også opparbeidet seg en solid egenkapital på ca. 7 millioner som gir en solid økonomisk buffer. Styret anser derfor at Etisk handel Norges økonomiske stilling, samt kortsiktige og langsiktige planer, gir grunnlag for fortsatt drift.

STATISTIKK ETISK HANDEL NORGE 2021

Hvordan blir varer kjøpt inn?

Medlemmene i Etisk handel Norge har kjøpt fra 23 741 leverandører og mellomledd i 2021. Antall produsenter i første ledd (ditt nærmeste ledd), er 13074. I snitt er det 443 arbeidere per produsent.

5,9 millioner arbeidere

Totalt jobber nærmere 5,9 millioner arbeidere hos produsentene medlemmene til Etisk handel Norge handler med.

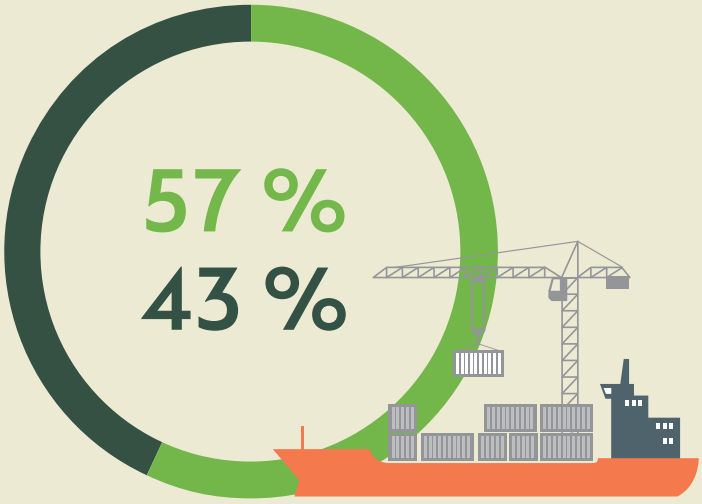

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

57% av våre medlemmer leverer varer til offentlig sektor, mens 43 % ikke gjør det.

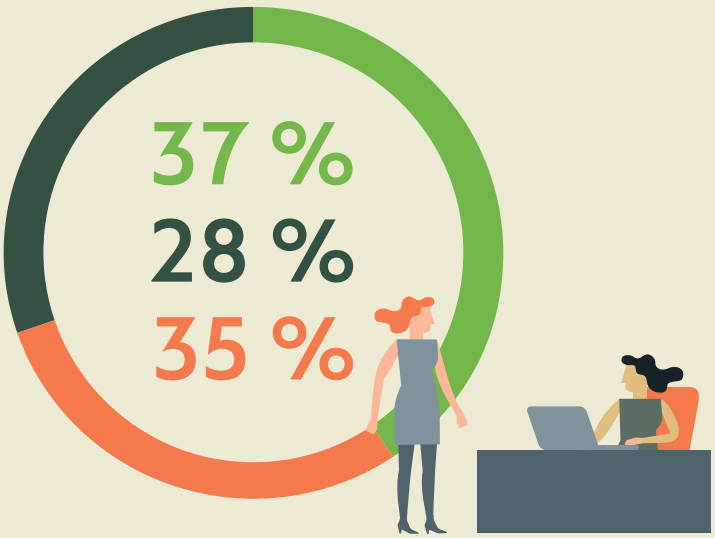

Hvordan bedriftene kjøper inn

37% av innkjøpene er direkte fra produsent, 28% fra helt eller delvis egen-eid produksjon,35% via mellomledd.

STATISTIKK ETISK HANDEL NORGE 2021

ANDEL AV TEMA FOR VESENTLIGE UTFORDRINGER I LEVERANDØRKJEDEN SOM ER DEFINERT GJENNOM AKSOMHETSVURDERINGER (OG SOM DET GJØRES TILTAK PÅ)

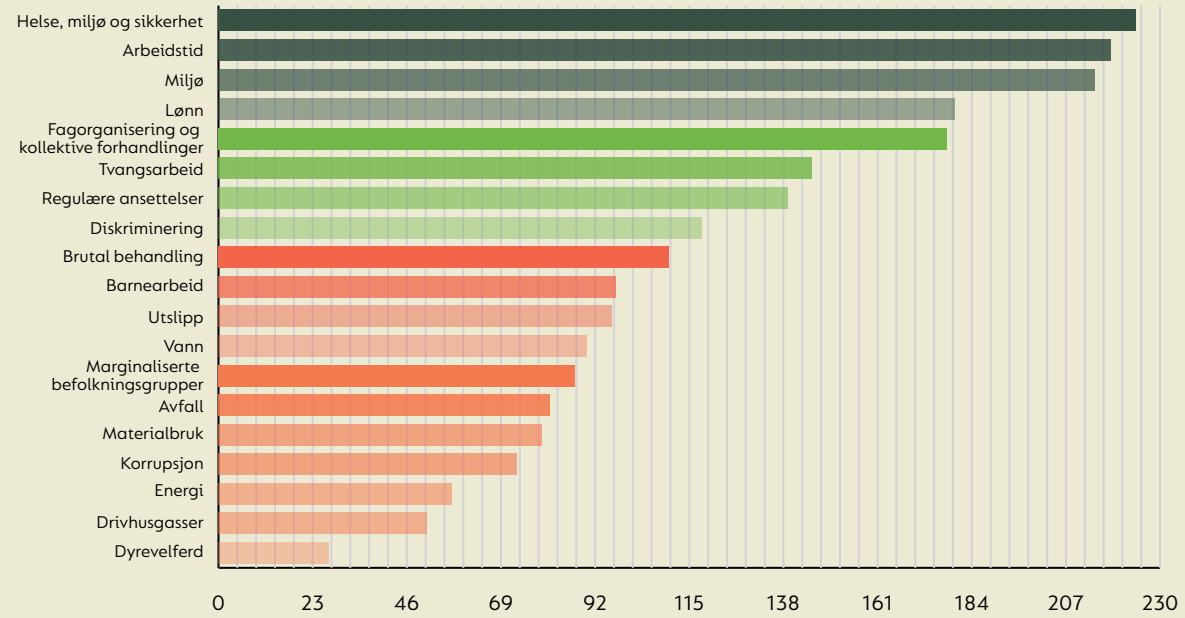

ANDEL AV LAND FOR VESENTLIGE UTFORDRINGER I LEVERANDØRKJEDEN SOM ER DEFINERT OG PRIORITERT GJENNOM AKSOMHETSVURDERINGER

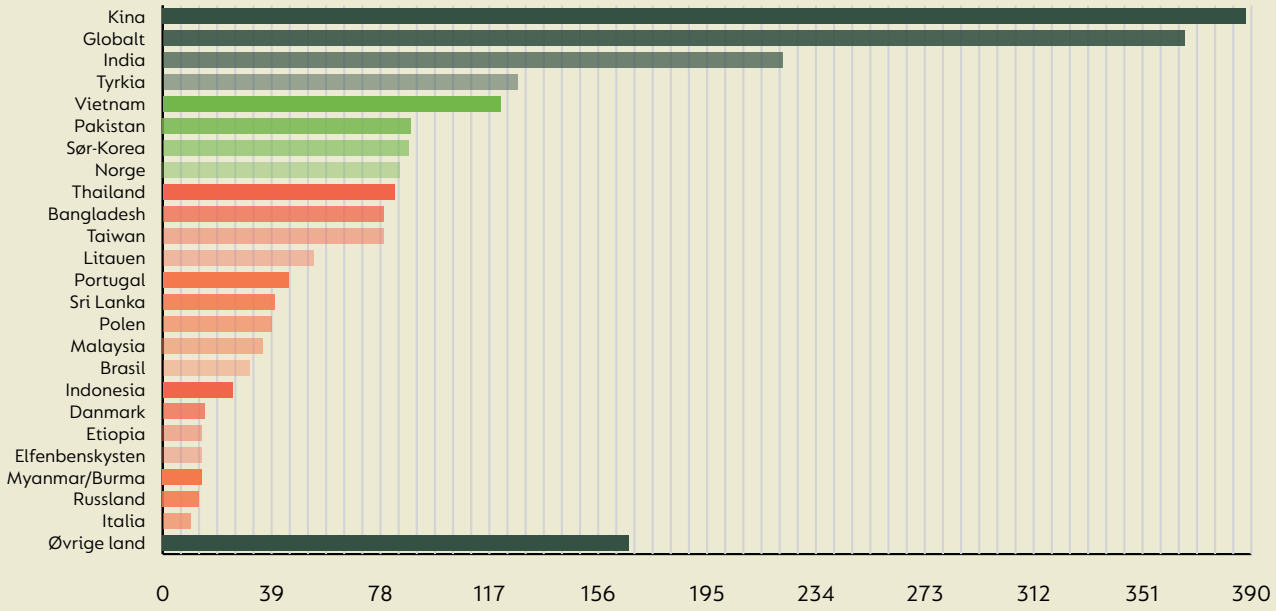

STATISTIKK ETISK HANDEL NORGE 2021

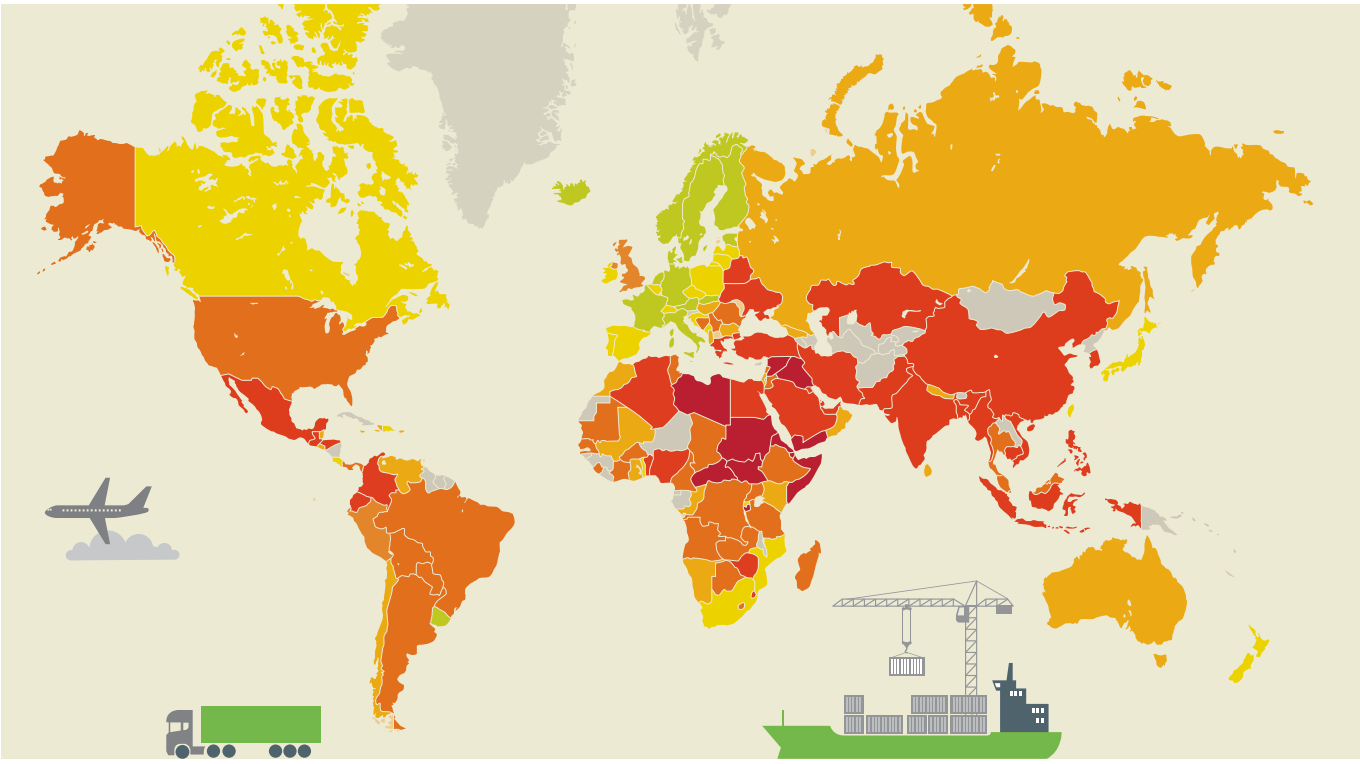

10 på topp land som medlemmer kjøper fra utenfor Europa

Kina 71,1 %	Tsjekkia 3,1 %
India 8,3 %	Sør-Afrika 2,1 %
Tyrkia 4,3 %	Vietnam 1,9 %
Bangladesh 3,5 %	Pakistan 1,3 %
USA 3,3 %	Thailand 1,1 %

For styret i Etisk handel Norge,

Oslo, 24. mars 2022

Ingvill Størksen, Direktør, politikk og myndighetskontakt Coop Norge, styreleder

Bjørn Kuvås, Avdelingsdirektør Faglig ressurssenter, Statsbygg, nestleder

Line Wesley-Holand, Direktør næringsliv og internasjonal utvikling Fairtrade

Bjart Thorkil Pedersen, fagsjef bærekraftig handel, Norgesgruppen

Jane Vogt Evensen, Rådgiver Internasjonal avdeling, LO

Simen Høy Dybvik, Seniorrådgiver Etisk handel Norge, ansattvalgt styrerepresentant

Yngvill Ofstad, bærekraftansvarlig, Bergans

Vegard Krohn Neverlien, CSR Manager, Varner

Kjetil Vee Moen, Bransjedirektør teknisk handel, Hovedorganisasjonen Virke